

BarentsKrans

Bijlage 1: vergelijking tussen diverse routes voor compensatie van aanvullende schade

BarentsKrans

I INLEIDING

- 1 In deze bijlage worden de verschillende routes met elkaar vergeleken. Bovendien wordt, in de eerste plaats, het Oude CWS-beleid vergeleken met het Nieuwe CWS-beleid.

II VERGELIJKING OUD CWS-BELEID VERSUS NIEUW CWS-BELEID

II.1 Conclusie

- 2 In de eerste plaats hebben wij het Oude en het Nieuwe CWS-beleid met elkaar vergeleken. Die vergelijking wijst uit dat het Nieuwe CWS-beleid in abstracto ruimhartiger kan uitvallen, maar dat het Oude CWS-beleid ons evengoed in lijn lijkt met de Wet hersteloperatie toeslagen en het civiele schadevergoedingsrecht. Dat heeft ermee te maken dat de CWS er in haar nieuwe beleid voor heeft gekozen om op verschillende punten meer met forfaitaire bedragen te werken, waar het voorheen concreet de schade begrootte. Ook is een enkele schadepost toegevoegd, waarbij met name de mogelijkheid om gemiste waardeinstijging van de koopwoning vergoed te krijgen vermeldenswaard is. Bovendien heeft de CWS op diverse punten de bewijslast verlicht. Ook die beslissing kan tot hogere compensatie leiden. Omdat de CWS in de kern nog steeds op geïndividualiseerde wijze en concreet begroot wat de schade van gedupeerden is, kan het resultaat in individuele gevallen evenwel anders uitvallen.

II.2 Uitwerking

II.2.1 Kosten juridische bijstand

- 3 Als rechtsbijstand wordt verleend door een (professionele) rechtsbijstandverlener op basis van een uurtarief, kunnen deze kosten aan de CWS kunnen worden voorgelegd en hierover met toepassing van de dubbele redelijkheidstoets wordt geadviseerd. Daarbij hanteert de CWS als uitgangspunt dat voor de gemiddelde procedure bij de CWS 20 uur aan rechtsbijstand wordt verleend tegen een vastgesteld maximum uurtarief van € 250 (incl. kantoorkosten, ex. btw). In individuele gevallen kan van dit uitgangspunt worden afgeweken. Dit bedrag kan per procedure bij de CWS slechts eenmaal worden toegekend.
- 4 Het oude beleidskader is vrij algemeen en bepaalt dat de ouder slechts recht heeft op gratis juridische hulp en ook een eigen advocaat of rechtshulpverlener mag inschakelen, waarbij de CWS de redelijke kosten vergoedt als deze geen gratis rechtshulp biedt.

II.2.2 Aannemelijkheid van schade, causaal verband en schadebegroting

- 5 Met betrekking tot de drempel voor aannemelijkheid van het bestaan van de schade en de aannemelijkheid van de omvang ervan ontlopen het oude en het nieuwe beleidskader elkaar niet veel. Aannemelijkheid blijft het sleutelwoord, waarbij niet per se schriftelijk bewijs is vereist.
- 6 Verder is in hoofdstuk 1.1-1.2 van het nieuwe beleidskader te lezen dat de richtbedragen, die in het kader worden genoemd, gebaseerd zijn op richtlijnen uit de letselschadepraktijk en op de ervaring die de CWS inmiddels heeft opgedaan in het kader van de hersteloperatie. Het aantal richtbedragen is ten opzichte van het oude beleidskader toegenomen. Het gaat volgens deze toelichting vooral om veel voorkomende schadeposten waarvan in het algemeen aannemelijk is dat gedupeerden deze schade hebben geleden.

BarentsKrans

7 Dit stelt de CWS in staat om sneller te beslissen. Afwijking van de richtbedragen is steeds mogelijk, waarbij de CWS mogelijk wel wat strenger wordt met betrekking tot het aannemelijkheidsvereiste.

8 Wij leiden hieruit af dat dergelijke wijzigingen zijn ingegeven door de wens om sneller tot een beschikking te komen. Deels is evenwel ook een tendens naar ruimhartiger compensatie te zien door verlaging van bewijs- en/of causaliteitsdrempels. Daarbij zijn de eerdere ervaringen van de CWS tot richtsnoer genomen, waaruit af te leiden valt dat geen beleidswijziging is beoogd, maar eerder een bestendinging en tegelijk een vereenvoudiging van beleid.

II.2.3 Immateriële schadevergoeding

9 De bouwstenen van deze schadepost zijn in het nieuwe beleidskader intact gebleven.

Bouwsteen A: aantasting in de persoon, van de eer en de goede naam

10 De factoren zoals uiteengezet onder deze bouwsteen zijn in het nieuwe beleidskader meer gespecificeerd dan de factoren zoals uiteengezet onder deze bouwsteen in het oude beleidskader. Steeds wordt echter vermeld dat sprake is van indicatieve bedragen, waarvan in het concrete geval kan worden afgeweken. De tendens lijkt hier, naar wij hebben begrepen, te zijn dat in het algemeen wat hogere standaardbedragen worden toegewezen dan onder het Oude CWS-beleid.

Bouwsteen B: gezinssamenstelling

11 Het oude beleidskader benadrukt dat de CWS niet automatisch aanneemt dat er ook voor kinderen in het gezin recht is op immateriële schadevergoeding, nu voor alle betrokken kinderen een algemene Kindregeling in het leven is geroepen. Als de ouder vindt dat sprake is van speciale schade geleden door zijn minderjarige kinderen dan kan hij/zij hier in het verzoek aandacht voor vragen, waarbij hij wel feiten en omstandigheden aan moet voeren die deze schade toelichten.

12 Het nieuwe beleidskader gaat er daarentegen vanuit dat ook de kinderen in het gezin in meer of mindere mate emotioneel leed hebben als gevolg van de problemen met de kinderopvangtoeslag en bepaalt dat hieraan door de CWS een bedrag tussen € 1.500-3.000 per kind wordt verbonden, afhankelijk van de impact van de problemen op de kinderen.

13 Naar wij hebben begrepen treedt hier in de praktijk geen verschil met het Oude CWS-beleid aan de dag, omdat ook onder het Oude CWS-beleid steeds schadevergoeding werd toegekend voor immaterieel leed van kinderen in het gezin. Wel hebben wij begrepen dat onder het nieuwe CWS-beleid ietwat hogere bedragen worden toegekend.

Bouwsteen C: het inkomen van de ouders in relatie tot de teruggevorderde kinderopvangtoeslag

14 Behalve wat tekstuele afwijkingen, komt de inhoud van deze bouwsteen overeen.

Bouwsteen D: onterecht geen recht op kinderopvangtoeslag

15 Behalve wat tekstuele afwijkingen, komt de tekst van beide beleidskaders overeen.

Bouwsteen E: de stressvolle jaren vanaf de eerste negatieve kinderopvangtoeslagbeschikking

16 Behalve wat tekstuele afwijkingen, komt de tekst tussen beide beleidskaders vrijwel overeen.

BarentsKrans

Overige opmerkingen t.a.v. het onderdeel immateriële schade

- 17 Het Oude CWS-beleid bepaalt nog iets over de situatie waarin de ouder bij de definitieve compensatiebeschikking al een bedrag aan immateriële schadevergoeding heeft ontvangen. In dat geval adviseert de CWS dat bedrag in mindering te brengen op de totale aanvullende immateriële schadevergoeding. Dit bepaalt de Compensatieregeling om dubbele compensatie te voorkomen. Ook bepaalt het Oude CWS-beleid dat de CWS geen wettelijke rente rekent over de immateriële schadevergoeding. Deze is verdisconteerd in de bandbreedtes van de bouwstenen. Tot slot bepaalt het Oude CWS-beleid dat het totaalbedrag aan immateriële schadevergoeding naar boven wordt afgerond op eenheden van € 100.
- 18 Deze opmerkingen zijn niet terug te vinden in het Nieuwe CWS-beleid. Naar wij hebben begrepen, wordt in de praktijk onder het Nieuwe CWS-beleid hetzelfde gewerkt.

II.2.4 Materiële schadevergoeding

Vervangende opvangkosten

- 19 Zowel het Oude CWS-beleid (par. 1) als het Nieuwe CWS-beleid (par. 3.1) erkennen dat de ouder vervangende opvangkosten gemaakt kan hebben omdat geen gebruik kon worden gemaakt van de reguliere opvang vanwege de kinderopvangtoeslagproblemen. Deze kosten komen voor vergoeding in aanmerking als de ouder aannemelijk kan maken dat er vervangende opvang is geweest. Naar wij hebben begrepen, is de CWS onder het Nieuwe CWS-beleid wat soepeler waar het op de aannemelijkheidsvraag aankomt.
- 20 Onder het Oude CWS-beleid werd een standaardbedrag per kind per uur voor vervangende opvang gehanteerd. Daarbij was bepaald dat reiskosten alleen voor vergoeding in aanmerking kwamen indien de vervangende opvang op aanzienlijk grotere afstand lag dan de gebruikelijke opvang. Onder het Nieuwe CWS-beleid wordt eerst de werkelijke hoogte bekeken, die wordt afgezet tegen dezelfde standaardbedragen als onder het oude beleidskader. Als de werkelijke schade deze standaardbedragen overschrijdt, moet de ouder aannemelijk maken dat dit gerechtvaardigd is geweest. Hier lijkt dus ook van enige verruiming sprake te zijn.
- 21 Onder het Nieuwe CWS-beleid zijn de reiskosten expliciet inbegrepen in de redelijke maximale vergoeding; het Nieuwe CWS-beleid zegt niets over vergoeding van reiskosten indien de vervangende opvang op aanzienlijk grotere afstand lag dan de gebruikelijke opvang, maar een redelijke uitleg van het beleidskader brengt mee dat deze hogere reiskosten voor vergoeding in aanmerking komen als de ouder aannemelijk kan maken dat dit gerechtvaardigd was. Naar wij hebben begrepen hanteert de CWS zelf ook deze uitleg.

Reiskosten en verletdagen

- 22 Onder het CWS-kader (par. 2) werd, als de ouder daarom verzocht, een standaardvergoeding van €0,30/km of de kosten van openbaar vervoer (2^e klas) voor reiskosten in verband met de kinderopvangtoeslagenproblematiek vergoed (bijvoorbeeld naar maatschappelijk werkers of zittingen). Onder het Nieuwe CWS-kader (par. 3.2) worden niet alleen reiskosten, maar ook andere kosten voor verletdagen in verband met de toeslagenproblematiek vergoed. Deze vergoeding is, in tegenstelling tot het oude beleidskader, forfaitair (€300 per toeslagjaar, eenmalig €300 bij een onterechte O/GS-kwalificatie) en de ouder hoeft niet om de vergoeding te verzoeken. Voor het voeren van procedures wordt eenmalig een afzonderlijke forfaitaire vergoeding toegekend.

BarentsKrans

- 23 Naar wij hebben begrepen levert dit verschil in benadering in de praktijk geen ruimere compensatie op. De CWS heeft hier vooral voor gekozen uit overwegingen van efficiëntie.

Kosten voor procedure bij de CWS

- 24 Het nieuwe beleidskader wijkt af van het oude aangaande de vergoeding voor de kosten van juridische bijstand in het CWS-traject. In H.4 van het nieuwe beleidskader is namelijk opgenomen dat (i) de CWS een vaste vergoeding van € 500 per huishouden, incl. wettelijke rente hanteert voor het voeren van de procedure bij de CWS, (ii) wanneer de ouder wordt geholpen door (maximaal) één niet-professionele gemachtigde (bijvoorbeeld een familielid of vriend), daarnaast een vergoeding van € 200, incl. wettelijke rente, per huishouden wordt toegekend. De ouder hoeft hier niet om te vragen. Gelet op de aard van deze kosten vallen deze niet onder de aanvullende werkelijke schade en worden deze daarom apart aan de ouder vergoed om verrekening met al ontvangen compensatie en/of tegemoetkomingen te voorkomen, (iii) voor rechtsbijstand geldt dat wanneer deze op basis van een toevoeging wordt verleend, er geen kosten bij de ouder in rekening mogen worden gebracht. Er zijn dan geen kosten die door de CWS kunnen worden vergoed (m.u.v. de evt. eigen bijdrage).

Kosten om tijd vrij te maken voor regelzaken

- 25 Het Oude CWS-beleid (par. 3) zag op verlof dat is opgenomen voor regelzaken in het algemeen. Onder het Nieuwe CWS-beleid (par. 3.3) wordt de tijd die ouders kwijt zijn voor in verband met de kinderopvangtoeslagenproblematiek forfaitair vergoed in de hierboven in paragraaf randnummer 24 genoemde post. Deze post voor regelzaken is gereserveerd voor incidentele doktersbezoeken en opvang van de eigen kinderen. De vergoeding wordt wel nog steeds op dezelfde manier berekend aan de hand van hetzelfde vaste bedrag per dagdeel. Het Nieuwe CWS-beleid oogt hier dus wat minder ruim.

Inkomenschade

- 26 Wat betreft deze schadepost bevat het Nieuwe CWS-beleid geen wijzigingen. Zowel onder het oude (par. 4) als het nieuwe beleid (par. 3.4) moet de ouder aannemelijk maken dat deze minder is gaan werken, gestopt is met werken of een promotie heeft gemist of studievertraging heeft opgelopen (en dus later op de arbeidsmarkt is gekomen) in verband met de zorg voor het kind door het wegvallen van de kinderopvangtoeslag, of door arbeidsongeschiktheid door medische klachten als gevolg van de toeslagproblematiek. Dit alles voor zover de inkomensachteruitgang niet is opgevangen met een uitkering. Medische klachten worden door een medische deskundige beoordeeld. De CWS weegt mee of er andere mogelijke oorzaken zijn, die los staan van de kinderopvangtoeslag. Een externe deskundige berekent het misgelopen loon en de pensioenschade op basis van de relevante stukken.

Schade wegens studievertraging

- 27 In de basis is het Nieuwe CWS-beleid (par. 3.5) niet anders dan het Oude CWS-beleid (par. 5). De ouder moet aannemelijk maken dat studievertraging is opgelopen of de studie is beëindigd in verband met de toeslagenproblematiek op basis van betaalbewijzen en facturen (bijv. voor collegegeld en boekengeld dat langer moest worden betaald dan onder normale omstandigheden). Wanneer deze stukken er niet (meer) zijn, wordt uitgegaan van de redelijke kosten. Voor het collegegeld wordt gekeken naar het standaardtarief dat de overheid vaststelt. Onder het nieuwe beleidskader benadrukt de CWS dat zij ook mogelijke andere oorzaken voor de studievertraging meeneemt in haar beoordeling. In het Oude CWS-beleid was dit niet geëxpliciteerd. Verder zijn er geen verschillen.

BarentsKrans

Vermogensschade door (gedwongen) verkoop of beslaglegging

- 28 Onder het CWS-beleid (par. 6) moest de ouder aannemelijk maken dat waardeverlies is geleden door (gedwongen) verkoop van goederen of beslaglegging op deze goederen in verband met de toeslagenproblematiek, bijvoorbeeld het aantoonbaar onder de marktwaarde verkopen van de woning, auto, sieraden, inboedel of andere (waardevolle) eigendommen. Het verschil tussen het verkoopbedrag en de marktwaarde werd gezien als de schade. Waardestijgingen werden niet als materiële schade beschouwd.
- 29 Onder het Nieuwe CWS-beleid (par. 3.6) wordt gemiste waardestijging ook als schade aangemerkt. Het Nieuwe CWS-beleid schrijft bovendien voor dat, omdat het om hogere bedragen gaat, meer gevraagd wordt aan onderbouwing met schriftelijke stukken. Dit is een wijziging die in het individuele geval tot een flink verschil in vergoeding kan leiden.
- 30 Als voorbeelden van zulke stukken worden genoemd het taxatierapport, aan- en verkoopbewijzen, correspondentie met hypotheekverstrekker, informatie over het gewicht van sieraden en bankafschriften, maar deze voorbeelden wijken niet significant af van de onder het Oude CWS-beleid genoemde voorbeelden van bewijsstukken. Bij gemiste vermogensopbouw door het niet kunnen kopen van een (huur)woning moet aannemelijk gemaakt worden dat er concrete aankoopplannen waren. Naar wij hebben begrepen, komt deze post weinig voor.
- 31 Daarnaast biedt het Nieuwe CWS-beleid meer concrete handvatten voor de schadeberekening. Onder het Oude CWS-beleid werd het verschil tussen het verkoopbedrag en de marktwaarde gezien als de schade. Onder het Nieuwe CWS-beleid geldt het volgende. Bij verkoop van woning wordt de misgelopen waardestijging vastgesteld op 75% van het verschil tussen de meest recente WOZ-waarde en de verkoopprijs van destijds; de verkoop onder de woningwaarde wordt vastgesteld door de verkoopprijs van destijds af te trekken van de WOZ-waarde op datum van de verkoop. Bij verkoop van sieraden wordt de werkelijke schade vergoed tot een bedrag van €2000. Als het bedrag hoger is, moet de ouder dit aannemelijk maken. Gemiste vermogensopbouw door het niet kunnen kopen van een (huur)woning wordt vastgesteld op 75% van het verschil tussen de meest recente WOZ-waarde en de vraagprijs op het moment van de voorgenomen aankoop. Op dit punt zien wij geen verschillen.
- 32 De conclusie ter zake van deze schadepost is dat het aangepaste beleidskader grosso modo ruimer is ingestoken, omdat gemiste waardestijging ook als schade wordt aangemerkt, maar ook omdat meer forfaitair wordt gewerkt met betrekking tot sieraden.

Verhuiskosten en vervanging inboedel

- 33 Onder het Oude CWS-beleid (par. 7) werden verhuiskosten genoemd als voorbeeld van de restcategorie voor overige kosten die voor vergoeding in aanmerking komen. Onder het Nieuwe CWS-beleid (par. 3.7) is dit een aparte schadepost. De ouder moet de schade en het causaal verband aannemelijk maken. De ouder moet aannemelijk maken dat verhuiskosten zijn gemaakt i.v.m. gedwongen verhuizing of huisuitzetting/ontruiming als gevolg van de toeslagenproblematiek. Het oude schadekader vermeldde geen concrete handvatten, het nieuwe beleidskader wel. Er wordt een vast bedrag uitgekeerd. Bij een gedwongen verhuizing anders dan wegens huisuitzetting/ontruiming is dit vaste bedrag lager. Naar wij hebben begrepen, zijn hier geen wezenlijke verschillen beoogd.

BarentsKrans

Schulden, leningen en dwanginvorderingen

- 34 Onder het oude beleidskader (par. 7, kopje 'Schulden') moest de ouder aannemelijk maken dat de lening/schuld het gevolg is van de toeslagenproblematiek. Onder het nieuwe beleidskader (par. 3.8) hoeft de ouder alleen aannemelijk te maken dat de bijkomende kosten het gevolg zijn van de toeslagenproblematiek. De bewijslast oogt dus iets lichter. Anders dan onder het oude beleidskader, worden onder het nieuwe beleidskader ook de kosten voor dwanginvordering expliciet als schade gezien. Anders dan onder het oude beleidskader, wordt onder het nieuwe beleidskader een vast rentepercentage gehanteerd dat niet genoemd wordt. Naar wij hebben begrepen, leidt dit niet tot een noemenswaardig verschil.
- 35 Bovendien is de schadevergoeding voor dwanginvordering gemaximeerd op €2000, met een aanvullende vergoeding van €1000 als er een gerechtelijke procedure is geweest. Dat de hoofdsom van de lening of schuld niet als schade is aan te merken, is gelijk gebleven.
- 36 Ook hier zijn dus, afgezien van een wat vereenvoudigde bewijslast, geen wezenlijke verschillen te zien.

Kosten juridische bijstand

- 37 Het Oude CWS-beleid (par. 7, kopje 'Kosten juridische bijstand') en het Nieuwe CWS-beleid (par. 3.9) verschillen inhoudelijk niet.

Medische kosten

- 38 De in het Nieuwe CWS-beleid (par. 3.10) genoemde gevallen van te vergoeden medische kosten en de bewijslast zijn gelijk gebleven.

Overige kosten

- 39 Zowel het oude (par. 7) als het nieuwe beleid (par. 3.11) kennen een restcategorie voor vermogensschade die niet onder de concreet genoemde schadeposten kan worden ondergebracht. Het Nieuwe CWS-beleid lijkt daarbij wel een verlichte bewijslast in het leven geroepen te hebben, waarbij al naar gelang de hoogte van de gevraagde vergoeding van de ouder meer gevraagd kan worden aan toelichting en onderbouwing.

Wettelijke rente

- 40 Het Oude CWS-beleid (kopje 'wettelijke rente') expliciteerde dat de CWS in beginsel wettelijke rente berekende over de schade, behalve voor reiskosten en verletdagen omdat de wettelijke rente daarin al was verdisconteerd. Wettelijke rente wordt onder het nieuwe beleidskader niet afzonderlijk besproken. Deze is inbegrepen bij de vergoeding van verletdagen (par. 3.3.) en bij de vergoeding voor het voeren van de procedure voor de CWS (par. 4, hieronder te bespreken), maar wordt verder niet aangehaald. Wij hebben begrepen dat niet beoogd is op dit punt af te wijken van het Oude CWS-beleid.

Verrekening van al ontvangen compensatie en tegemoetkomingen

- 41 Onder het Oude CWS-beleid (kopje 'Verrekening van al ontvangen compensatie en tegemoetkomingen') werd alle reeds ontvangen compensatie (door welke instantie dan ook, waaronder in ieder geval de UHT en de Catshuisregeling) van de door de CWS vastgestelde schade afgetrokken. Onder het Nieuwe CWS-beleid (par. 1.1) wordt alleen de door de UHT

BarentsKrans

ontvangen compensatie in dit kader genoemd. Naar wij hebben begrepen, zijn hier geen verschillen beoogd.

Afronden

- 42 Onder het Oude CWS-beleid (kopje 'Afronden') werd de totale aanvullende schadevergoeding op hele bedragen naar boven afgerond. Het Nieuwe CWS-beleid bepaalt dat niet, maar wij hebben begrepen dat de CWS in de praktijk nog steeds afrondt.

III CWS (ZOWEL OUD ALS NIEUW) VERSUS SGH

III.1 Conclusie

- 43 Bij een vergelijking van het schadekader van de CWS met het schadekader van de SGH moet allereerst het wezenlijke verschil in de essentie van de schadekaders worden benoemd. De CWS hanteert als uitgangspunt het vergoeden van de werkelijk geleden schade, terwijl de SGH met een forfaitaire schadebegroting werkt. In het verlengde hiervan zijn de bewijsvereisten bij beide schadekaders anders: waar de CWS in beginsel onderbouwing verlangt, is het bij de SGH vaak voldoende wanneer de schadepost in het feitenrelaas van de ouder voorkomt, aannemelijk is en consistent is met de tijdlijn van de integrale beoordeling. Voor bepaalde schadeposten wordt overigens wel bewijs gevraagd, zoals bij inkomensschade.
- 44 Inhoudelijk zien wij vooral verschillen tussen de post van gemist inkomen, waar het SGH-kader met een relatief hoog forfaitair bedrag werkt, terwijl het SGH-kader dan weer geen post voor gemiste waardestijging van een koopwoning en geen post voor vervangende kinderopvangkosten omvat, wat tot een noemenswaardig verschil ten faveure van zowel het Oude als het Nieuwe CWS-beleid kan leiden.
- 45 Het verschil tussen het vergoeden van de werkelijke schade bij de CWS-route en het toekennen van forfaitaire schadeposten bij de SGH-route resulteert erin dat niet zonder meer kan worden gesteld welke van de schadekaders ruimhartiger is. Een forfaitaire route zal per definitie niet de exacte schade berekenen. Het toegekende bedrag zal dus ofwel hoger ofwel lager kunnen zijn dan wanneer de concrete, werkelijke schade zou zijn bergroot. Het antwoord op de vraag of toepassing van het SGH-kader in een hogere of lagere compensatie resulteert zal verschillen per ouder.
- 46 Een ander verschil is dat bij het herstelmodel van de SGH materiële en immateriële schade vervlochten zijn – de schadeposten hebben in veel gevallen zowel een materieel als immaterieel element. Dit is anders bij de CWS. Hier is een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de materiële en immateriële schade.

III.2 Uitwerking

- 47 Bij een vergelijking van het schadekader van de CWS met het schadekader van de SGH moet allereerst het wezenlijke verschil in de essentie van de schadekaders worden benoemd. De CWS hanteert als uitgangspunt het vergoeden van de werkelijk geleden schade, terwijl de SGH forfaitaire schadevergoedingen toekent. In het verlengde hiervan zijn de bewijsvereisten bij beide schadekaders anders: waar de CWS in een aantal gevallen onderbouwing verlangt, is het bij de SGH vaak voldoende wanneer de schadepost wordt genoemd. De ratio hiervan is dat de SGH wil voorkomen dat ouders, door het verzamelen van bewijsstukken, opnieuw emotioneel leed ervaren.

BarentsKrans

48

Hierna volgt een vergelijking waarbij het SGH-kader als vertrekpunt wordt genomen.

- (a) Leefgebied werk: in de SGH-route wordt de schade die geleden is doordat de ouder niet heeft kunnen werken vastgesteld op een bedrag van 17.000 EUR per jaar voor de eerste jaren en 12.000 EUR per jaar voor de latere jaren. Dit is gebaseerd op een jaarsalaris van 32.000 EUR per jaar.

Bij de CWS-route wordt gekeken naar de werkelijke schade. Welk kader ruimhartiger is, hangt voor dit leefgebied dan ook af van het salaris van de ouder. Het lijkt ons niet onwaarschijnlijk dat de SGH-route vaker een positieve uitkomst biedt, nu een jaarsalaris van EUR 32.000 aan de ruime kant lijkt. Ook dit hangt weer af van het concrete inkomen van de ouder, dat de basis vormt voor de berekening van de CWS op dit punt. Een ander in het oog springend verschil is de post gemiste promotie, dan wel studievertraging. Hiervoor wordt bij de SGH-route 20.000 EUR toegekend. Die post wordt zowel onder het Oude als het Nieuwe CWS-beleid concreet begroot.

- (b) Leefgebied wonen: zowel in de SGH-route, als in de CWS-route wordt vermeld dat de geleden schade door het kwijtraken van een koopwoning vergoed. Voor het kwijtraken van een koopwoning is een bedrag van 5.000 EUR per jaar toegekend bij de SGH-route. Dit omvat uitsluitend het gemis aan opbouw van eigen vermogen en bevat niet de gemiste waardeinstijging. In de CWS-route wordt voor de geleden schade door het kwijtraken van een koopwoning gekeken naar (1) de schade door het onder de marktwaarde verkopen van de woning; (2) de gemiste vermogensopbouw; en (3) de gemiste waardeinstijging. Met het oog op de gestegen woningprijzen in de afgelopen jaren zal de CWS-route op dit punt waarschijnlijk ruimhartiger uitvallen. Wel is het zo dat door de CWS ook gekeken wordt naar mogelijke andere redenen voor de verkoop, en bestaat een zwaardere bewijslast.
- (c) Leefgebied financiën: de SGH-route kent verscheidene schadevergoedingsposten voor de geleden schade door het niet kunnen betalen van schulden. In de CWS-route worden de kosten vergoed die direct voortvloeien uit de schulden die zijn ontstaan door de problemen met de kinderopvangtoeslag, zoals rente, administratieve kosten en kosten van dwanginvordering, voor zover er een verband bestaat tussen deze kosten en de problemen met de kinderopvangtoeslag. Voor de kosten van dwanginvordering, waaronder o.a. de kosten aanmaningen, kosten deurwaarder en de incasso kosten vallen, geldt een maximum van 2.000 EUR. Dit lijkt op het eerste gezicht lager te liggen dan de vergoeding die men kan krijgen in de SGH-route. Wel geldt hierbij dat de CWS-route in dit verband ook nog immateriële schadevergoeding uitkeert, die niet op voorhand is vast te stellen.
- (d) Leefgebied gezin: De SGH keert uit ingeval van ondertoezichtstelling of uithuisplaatsing; overlijden als geval van suïcide; einde van relatie; verbroken familiebanden en vriendschappen; ingeval van financiële problemen; verlies van gelijke kansen; en bij een uitzonderlijke gebeurtenis. Bij de CWS-route wordt een veelheid aan factoren meegewogen. Allereerst wordt voor het emotioneel leed van de kinderen een bedrag tussen de 1.500 EUR en de 3.000 EUR toegekend per kind. Bij jeugdbeschermingsmaatregelen komt daar per gezin nog een bedrag tussen 3.500 en 5.000 EUR bovenop. Daarnaast wordt het emotioneel leed verder vergoed onder bouwsteen A. Van geval tot geval kunnen daardoor significante verschillen ontstaan in de hoogte van de uitkering onder de CWS-route onderscheidenlijk de SGH-Route ten faveure van de CWS-route. En ander verschil in dit leefgebied is dat ouders die

BarentsKrans

vervangende opvang hebben moeten financieren voor kinderen, deze schade niet vergoed krijgen bij de SGH-route, maar wel bij de CWS.

- (e) Leefgebied zorg: De SGH-route kent 2.500 EUR toe voor de invloed van de toeslagenaffaire op het mentaal welzijn van de gedupeerde. Er zijn geen voorwaarden gesteld voor de toekenning van de schade. Daarnaast wordt nog 2.000 EUR toegekend voor de emotie die teweeg is gebracht door de afwijzende bejegening vanuit de overheidsinstellingen; 2.500 EUR voor eventuele fysieke klachten; en 3.000 EUR voor het gevoel van discriminatie. De CWS-route vergoedt allereerst de werkelijk gemaakte medische kosten. Daarnaast wordt onder Bouwsteen E de stressvolle periode als gevolg van de problemen met de kinderopvangtoeslag vergoed. Voor elk (deel van een) halfjaar wordt een bedrag van 500 EUR toegekend, te rekenen vanaf de eerste negatieve kinderopvangtoeslagbeschikking. Er lijken geen eisen gesteld te worden aan de toekenning van dit bedrag. Zie verder ook Bouwsteen D, waarin naast het ontnemen van de kans om de financiële situatie te verbeteren, ook het verlies van vertrouwen in de overheid verdisconteerd. Hiervoor wordt 500 EUR toegekend per jaar dat de ouder geen toeslag heeft ontvangen, terwijl hier wel recht op bestond. Tot slot worden overige posten op het gebied van zorg genoemd onder Bouwsteen A. Ook hier kunnen forse verschillen aan de dag treden, maar dat is niet noodzakelijk het geval. Het verschil is hier vooral gelegen in benadering: de concrete begroting door de CWS tegenover de abstracte begroting van de SGH.

IV CWS (ZOWEL OUD ALS NIEUW) VERSUS DIGITALE ROUTE

IV.1 Conclusie

- 49 Bij een vergelijking van het schadekader van de CWS met het schadekader van de Digitale Route moet wederom allereerst het wezenlijke verschil in de essentie van de schadekaders worden benoemd. De CWS hanteert als uitgangspunt het vergoeden van de werkelijk geleden schade, terwijl ook de Digitale Route forfaitaire schadevergoedingen toekent op basis van het SGH-kader. Een ander verschil is dat bij het Herstelmodel van de Digitale Route emotioneel leed en financieel leed vervlochten zijn – de schadeposten hebben in veel gevallen zowel een materieel als immaterieel element. Dit is anders bij de CWS. Hier is een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de materiële en immateriële schade.
- 50 De belangrijkste verschillen zijn gelegen in het feit dat in de Digitale Route niet alle vormen van inkomensschade worden vergoed. Dat kan tot substantiële verschillen leiden ten gunste van zowel het Oude als het Nieuwe CWS-beleid. Voor het overige zijn de verschillen vergelijkbaar, waarbij zij aangetekend dat gedurende pilot van deze route nog wordt gekeken welke schadeposten al dan niet geschikt of gewenst zijn om via deze route open te stellen. Een goede vergelijking met deze route zal dan pas mogelijk zijn.